

ת"פ 62065/03/17 - ד.פ. נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 62065-03-17 מדינת ישראל נ' פ'

בפני כבוד השופט עמית פרייז
המבקש/הנאשם
נגד
משיבה/מאשימה
ד.פ. ע"י עו"ד נועם גוטמן
מדינת ישראל ע"י שלוחת תביעות נתניה

החלטה

לפניי בקשה לביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק.

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של אימים, היזק בזדון לרכוש, ותקיפה בנסיבות מחמירות, אשר נעברו כלפי בת זוגו של הנאשם.

לטענת ב"כ הנאשם, כתב האישום הוגש תוך הפרת זכותו של הנאשם ליידועו בדבר אפשרותו לבקש שימוע. לטענתה, התביעה מפרשת באופן שגוי את הוראות הפטור לאותו עניין, שקובעת כי לגבי עבירות הפשע המיוחסות לנאשם (ועבירות נוספות) לא תעמוד זכות היידוע בדבר האפשרות לבקש שימוע בעבירות פשע. נטען כי הוראות אלה אינן מעניקות לתביעה פטור מוחלט וגורף מיידוע לעיל בכל מקרה של ביצוע עבירה המנויה בהן.

לטענת ב"כ הנאשם, הרציונל לאותן הוראות פטור חל במקרים בהם המתלוננת חוזרת לחיים משותפים עם הנאשם, שכן במצב זה כל "צומת" בו אחד מבני הזוג יודע על ההליך המשפטי עשוי להוביל לחזרה מן התלונה. באשר לתכלית האמורה הפנתה ב"כ הנאשם לדברי נציג המשטרה בוועדת חוק ומשפט בכנסת אשר עסקה בתקנות הקובעות הוראות אלו. נטען כי הרציונל מאבד ממשקלו במקרים כגון המקרה שבפנינו, בהם בני הזוג החלו בהליכי פירוד עוד טרם הגשת כתב האישום ומאז האירועים המתוארים בו אינם חיים יחד.

לחילופין טוענת ב"כ הנאשם כי ככל שבית המשפט יקבע כי הוא נעדר סמכות לפרש את התקנות כאמור לעיל, הרי שיש לפסול את התקנות עקב העובדה כי אינן עולות בקנה אחד עם חוקי היסוד. באשר לסעד המבוקש עותרת ב"כ הנאשם לבטל את כתב האישום בכדי לאפשר לנאשם להשמיע טענותיו ולאורן לבחון אם יש להגישו מחדש, ולא שמיעת טענות הנאשם באשר לביטול כתב האישום כאשר זה תלוי ועומד.

דין והכרעה

סעיף 60א(א) לחסד"פ קובע כדלקמן:

"רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך."

סעיף 1 לתקנות סדר הדין הפלילי (קביעת סוגי פשעים שלגביהם לא תחול חובת היידוע לפי סעיף 60א(א) לחוק), תשס"ה-2005, קובע כי:

"הוראות סעיף 60א(א) לחוק, לא יחולו על -

(1) סוגי הפשעים המפורטים להלן לפי הסעיפים שבחוק העונשין, התשל"ז-1977, המצוינים לצדם:

(א) תקיפה כלפי בן משפחה לפי סעיף 382(ב);

(ב) גרימת חבלה של ממש כלפי בן זוגו לפי סעיף 382(ג);

(2) כל עבירת פשע שנעברה במהלך ביצוע עבירה מהעבירות המנויות בפסקה (1) או בקשר אליה."

סבורני, כפי שציין ב"כ המאשימה בתגובתו לבקשה, כי התקנות מנוסחות בלשון ברורה, וכי אין להבין מתוך התקנות את מה שאינו כתוב בהן. יש לזכור כי כללי הפרשנות מופעלים מקום בו קיים חוסר בהירות בנוסח החיקוק, אולם במקרה זה המדובר בחקיקת משנה שהינה ברורה ומובנת. המאשימה אף מפנה בתגובתה לנוסח סעיף 382(ב) לחוק המגדיר את המונח "בן משפחתו" גם כבן משפחה לשעבר לרבות בן הזוג לשעבר. נטען בצדק כי ככל שמחוקק המשנה היה מעוניין להחריג בני זוג פרודים מהוראות הפטור לעיל, הוא היה עושה כן במפורש, כך שאם לא עשה כן, אין כל סיבה להניח שההוראות לא יחולו במקרה של בני זוג פרודים.

כמו כן לא ניתן ללמוד מדברים כאלה ואחרים אשר נאמרו במסגרת ישיבת וועדת חוק ומשפט בכנסת על כלל תכליתן של התקנות. לעניין זה בהחלט יש ממש בדברי ב"כ המאשימה בתגובתו כי מעבר לרציונל האפשרי אותו ציינה ב"כ הנאשם בבקשתה, אפשרי רציונל נוסף והוא מניעת הסלמת היחסים בין בני הזוג בעקבות קבלת מכתב היידוע.

מעבר לכך, כדברי ב"כ המאשימה בתגובתו, לא ניתן לומר כי בכל מקרה בו בני הזוג אינם שבים למגורים משותפים לאחר ביצוע העבירה, בהכרח לא מתקיים קשר כלשהו בין בני הזוג. יתכן כי לבני הזוג ילדים משותפים או רכוש משותף והם עדיין מנהלים מערכת יחסים כלשהי חרף קיומם של הליכי פירוד. בנוסף, גם בפרידה יש עליות ומורדות, באופן שלעיתים בני הזוג שבים לגור יחדיו. על רקע אלה, לא סביר לדרוש מן התביעה לבחון בכל מקרה של אלימות במשפחה את מערכת היחסים בין בני הזוג על כל מורכבותה, ואז להעריך את ההשפעה של קבלת מכתב יידוע, ובהתאם לכך להחליט אם לשלחו.

באשר לטענה כי התקנות אינן עולות בקנה אחד עם חוקי היסוד ודינן להתבטל, הרי שהדברים מתבססים על הנחת מוצא לפיה זכות היידוע הינה זכות חוקתית. אולם, לא כך הם פני הדברים. אף ב"כ הנאשם היטיבה לומר שגם במקרים שבהם אין עוררין על קיומה של זכות היידוע, אין הלכה ברורה לפיה יש בהפרתה בכדי להביא מיניה וביה לביטול כתב האישום. אם היה מדובר בזכות חוקתית, הפסיקה הייתה ברורה בדבר המענה להפרת הזכות באמצעות ביטול כתב האישום. ב"כ המאשימה מצידו אף הפנה לפסיקה שאומרת מפורשות כי אין לנאשם זכות חוקתית לדרוש שימוע, ובצדק הטעים כי אם הייתה לו זכות כזו, לא היה מקום לייחד עניין זה לעבירות פשע, אלה לקבעו בכלל סוגי העבירות. הנה כי כן, אין עסקינן בזכות חוקתית, ועל כן אין לבטל תקנות המסייגות אותה.

בשים לב לכל האמור, לא מצאתי ממש בבקשה, והריני לדחותה.

התיק נקבע להקראה ליום 27/3/18 שעה 8:30, כאשר ב"כ הנאשם תודיע לו על מועד הדיון וחובת התייצבותו.

המזכירות תעביר עותק מההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, 11 פברואר 2018, בלשכה, בהעדר הצדדים.